

VoxArtis
Katolički bogoslovni fakultet

KONCERT UZ SVETKOVINU BLAGOVIJESTI

RIJEČ. GLAS. PRISTANAK.

Lk 1,38

Srijeda 25. 3. u 15h
Aula Katoličkog bogoslovnog fakulteta (3. kat)
Vlaška 38. Zagreb

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

Anđeo uđe k njoj i reče:

„Zdravo, milosti puna!

Gospodin s tobom!“

PROGRAM KONCERTA:

Lk 1, 26-38, napjev: sjeverna Dalmacija (Zadar)

Sven Lencur, bogoslov

(Katolički bogoslovni fakultet, IV. godina filozofsko-teološkog studija)

1. Viktorija Čop: *Ave Maria*, motet (praizvedba)

Zbor studenata ICG-a i alumna ICG-a

2. Johann Sebastian Bach/Charles Gounod: *Ave Maria*

Antonio Bebek, bariton (Hrvatsko katoličko sveučilište, II. godina diplomskog studija
Znanstveno istraživanje medija i odnosi s javnošću)

Matija Đurašin, klavirska pratnja (Katolički bogoslovni fakultet, III. godina prijediplomskog
studija crkvena glazba)

3. Dora Pejačević: *Ave Maria*, op. 16

Mia Vidaković, sopran (Muzička akademija, II. godina integriranog preddiplomskog i
diplomskog studija pjevanja, klasa Martina Gojčeta-Silić)

Adela Žganec, violina (Muzička akademija, V. godina integriranog preddiplomskog i
diplomskog studija violine, klasa Anđelko Krpan)

Lucija Pahljina, orgulje (Katolički bogoslovni fakultet, IV. godina prijediplomskog studija
crkvena glazba)

Teološki osvrt

Prof. dr. sc. Ivan Pleše OCD (Katolički bogoslovni fakultet)

4. Flor Peters: *Ave Maria*

Stjepan Vugdelija, orgulje (Katolički bogoslovni fakultet, II. godina prijediplomskog studija
crkvena glazba)

5. Beatricija Barić: *Ave Maria* (praizvedba)

Beatricija Barić, sopran (Katolički bogoslovni fakultet, III. godina prijediplomskog studija
crkvena glazba)

Josip Prajz, klavirska pratnja

6. Ivan Madunić: *Ave Maria* (praizvedba)

Mislav Lucić, tenor (alumnus ICG-a i Muzičke akademije, član zbora HRT-a)

Josip Prajz, klavirska pratnja

7. Matija Đurašin: *Ave Maria* (praizvedba)

Mirta Javurek, Katarina Musić, Paula Zajec, soprani

Margarita Shkreli, flauta

(Učiteljski fakultet, II. godina prijediplomskog studija rani i predškolski odgoj i obrazovanje)

Vito Sremec, violina (Učiteljski fakultet, II. godina prijediplomskog učiteljskog studija)

Konstilija Nikolić-Markota, klavirska pratnja

8. Paweł Łukaszewski: *Ave Maria* (1992.) – izlaganje

+ osvrt na odabrana likovna djela

Lucija Pahljina (Katolički bogoslovni fakultet, IV. godina prijediplomskog studija crkvena
glazba)

9. Milan Hibšer: *Ave Maria*

Paula Zajec, sopran (Učiteljski fakultet, II. godina prijediplomskog studija rani i predškolski
odgoj i obrazovanje)

Adela Žganec, violina (Muzička akademija, V. godina integriranog preddiplomskog i
diplomskog studija violine, klasa Anđelko Krpan)

Dina Tomić, orgulje (Muzička akademija, III. godina integriranog preddiplomskog i
diplomskog studija orgulje, klasa Mario Penzar)

10. Valentino Miserachs: Ave Maria

Patricija Žudetić, sopran (alumna Muzičke akademije, članica ansambla HNK u Zagrebu)

Adela Žganec, violina (Muzička akademija, V. godina integriranog preddiplomskog i diplomskog studija violine, klasa Anđelko Krpan)

Ivana Anastasija Barjašić, violina (Muzička akademija, V. godina integriranog preddiplomskog i diplomskog studija violine, klasa Marija Čepulić)

Sara Nikolina Čehić, viola (Muzička akademija, V. godina integriranog preddiplomskog i diplomskog studija violine, klasa Aleksandar Milošev)

zbor

Konstilija Nikolić-Markota i Josip Prajz, klavirska pratnja

Izbor iz poezije:

o. Rajmund Kupareo: „Veliki Angelus“

tekst čitao: Antonio Bebek

...koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela

RIJEČ. GLAS. PRISTANAK.

Lk, 1, 36

Viktorija Čop: Ave Maria

Motet: forma sakralne vokalne renesansne glazbe prethodnica je fugi koju su čak i mnogi književnici percipirali i opisivali kao "vrh umjetničke forme" (T. Mann, H. Hesse). Oba spomenuta polifona umjetnička izraza pokreće kompozicijski postupak imitacije, a koji se protokom vremena sprovodi kroz sve muzičke dionice. Studenti 3. i 4. godine studija uče među ostalim i o ovome važnom kompozicijskom alatu na kolegiju Polifona kompozicija, i to ne samo kroz analize, usporedbe, već služeći se samostalno ovim postupkom u praktičnom radu. U pisanju manjih, ali i većih formi, na kraju ljetnoga semestra kroz primjenu znanja i vještina kao rezultat nastaju manje skladbe poput ove koju slušamo na današnjem koncertu.

Uz najpoznatije primjere G. P. da Palestrine, T. L. da Victoria i drugih skladatelja renesanse, motet koji izvodimo poslužio je u nastavi spomenutih kolegija kao ogledni primjer rezultata rada na trećoj godini studija, a koji studente našeg Instituta tek čeka. Budući da svaki student samostalno bira tekstualni predložak prema kojemu piše, njihovi će radovi biti izvedeni nekom drugom prilikom, a danas je pred njima i pred vama svjedočanstvo njihove nastavnice.

Soprani: Beatricija Barić (3.god), Ana Lisičak (alumna)

Alti: Lucija Pahljina (4.god), Mirjam Uremović (4.god), Mihaela Lasić 5.god

Tenori: Ivan Madunić (3.god), Mislav Lucić (alumnus), Ivan Buljan (alumnus)

Basi: Matija Đurašin (3.god), Ivan Šćepanović (alumnus), Stjepan Vugdelija (2. god), Kristijan Martinec (alumnus)

Ave Maria (Bach/Gounod)

Ova verzija „Ave Maria“ nastala je 1853. godine kada je francuski skladatelj **Charles Gounod** napisao melodiju na već postojeći preludij u C-duru iz prve zbirke Das Wohltemperierte Klavier (1722.) njemačkog skladatelja **Johanna Sebastiana Bacha**. Djelo je izvorno bilo instrumentalno, a kasnije je dodan latinski tekst molitve „Ave Maria“.

Skladba je primjer spajanja barokne harmonijske osnove i romantičarske melodike, što je pridonijelo njezinoj velikoj popularnosti u 19. stoljeću. Danas se smatra jednim od najpoznatijih sakralnih djela i često se izvodi u liturgijskim i svečanim prilikama.

Dora Pejačević (1885. – 1923.) je izuzetno zanimljiva i kao osoba i kao skladateljica. Korijeni njene ličnosti leže u obiteljskoj pripadnosti. Djed i otac bili su hrvatski banovi, a baka i majka umjetničke mecene. U njenom kratkom životu Hrvatskoj i Europi je podarila 58 glazbenih opusa, od kojih opus 1 nije unesen u popis djela. Umjetnička ostavština je pohranjena u arhivu Hrvatskoga glazbenog zavoda. Prvu skladbu je napisala sa 12 godina, a posljednju 1922. godine, godinu dana prije njezine smrti. Nakon mladenačkih glasovirskih i violinskih minijatura, te prvih solo pjesama sustavno se sučeljava sa strogim oblicima komorne i orkestralne glazbe. U instrumentalnoj glazbi Dora Pejačević zadivljuje profesionalnošću, disciplinom i formalnom cjelovitošću, a u solo pjesmama skladateljica ima slobodniji lirski prikaz, nesputanu igru mašte i povremene proboje iz tradicionalnih obrazaca. Te dvije sfere pokazuju i dvije oprečne strane njenog karaktera: jedna je čvrsta i „muževna“, a druga sanjarska, meditativna, ponekad hirovita i otvorena u traženju novoga.

Dvije solo pjesme - *Ave Maria* i *Verwandlung* (Preobraženje) skladala je za glas, violinu i orgulje (ili glasovir). Za dvije popijevke za glas i orkestar *Liebslied* (Ljubavna pjesma) i *Zwei Schmetterlingslieder* (Dvije leptirove pjesme) postoji i verzija za glas i glasovir. Dora Pejačević su privlačili tekstovi koje su pisali Paul Wilhelm, Wilhelmine Wickenburg-Almásy, Anna Ritter, Ernst Strauss i sama skladateljica, a pogotovo u kasnijim djelima nakon Preobraženja na stihove Karla Krausa, sve češće koristi vrijedne predloške lirike Karla Krausa, Rainera Marie Rilkea i Friedricha Nietzschea.

Tematika tekstova skladateljice veže se uz ljubavnu liriku, sanjarenja, meditaciju, često i samoću, a koristi ponekad i vedre, skercozne motive. Popijevka *Preobraženje* je jedna od najljepših dostignuća nastala za vrijeme Prvog svjetskog rata, točnije 1915. godine, te je jedan od vrhunaca njenog stvaralaštva. Ona se poistovjećivala sa Krausovim životnim, umjetničkim i filozofskim postavkama, te je veoma uspješno uspjela dati muzičku viziju simboličke Krausove poezije, za koju sam autor kaže da nije uputno pod svaku cijenu tražiti njegovo značenje. Dora Pejačević gradi snažnu tonsku sliku i time daje svoj doprinos formi solo pjesme uz orkestralnu pratnju, čiji su značajni afirmatori bili Richard Wagner, Gustav Mahler i Richard Strauss. Kontrastna pjesma *Preobrazbi* je *An eine Falte* (Bora). Ona je u svemu jednostavnija, smirenija i inspirirana sjetnim i lirskim ugođajem Krausove pjesme. Kako *Preobrazba* upućuje na ekspresionizam, toliko *Bora* najavljuje skladateljčine skrivene sklonosti impresionističkom koloritu harmonijskih boja i melodike. U završnom dijelu *Preobrazbe*, vidi se utjecaj Musorgskog i Dvořaka gdje se čuje slavenski utjecaj.

- - -

Flor Peeters (1903. - 1986.) bio je belgijski orguljaš, skladatelj i pedagog. Bio je najmlađi od devetero djece i vjerojatno je najraniju glazbenu poduku dobio od oca, koji je bio seoski orguljaš. Jedan od njegove starije braće također je bio crkveni orguljaš, a Peeters je stekao vrijedno iskustvo kao dječak radeći kao zamjena i za brata i za oca. Upisao se na Institut Lemmens u Mechelenu 1919. godine, gdje je studirao orgulje kod Oscara Depuydta, kompoziciju kod Lodewijka Mortelmansa i gregorijanski koral kod Julesa van Nuffela. Peeters je bio briljantan student i završio je osmogodišnji program crkvene glazbe za samo četiri godine. Nakon diplome 1923. godine, istovremeno je imenovan profesorom orgulja na

Lemmens institutu i pomoćnim orguljašem pod Depuydtom u obližnjoj katedrali sv. Rumbolda. Peeters je postao glavni orguljaš 1925. godine nakon Depuydtove smrti, a objavio je i svoju Simfonijsku fantaziju na istočnogregorijanski Aleluja, Op. 13. Predavao je na Konzervatoriju u Gentu i u Tilburgu. Redovito je nastupao u katedralama u Belgiji i Nizozemskoj, a nakon Drugog svjetskog rata posjetio je Sjedinjene Države, Južnu Ameriku i Australiju. Godine 1948. Peeters je postao profesor orgulja na Konzervatoriju u Antwerpenu gdje je kasnije preuzeo funkciju ravnatelja. Primio je nekoliko priznanja i nagrada za svoj doprinos Katoličkoj crkvi. Do 1960-ih, njegov skladateljski stil postao je introspektivniji i kombinirao je elemente rane glazbe s modernim konceptima poput poliritmije i atonalnosti. Nakon što je 1978. pretrpio ozljedu kralježnice, Peeters je prekinuo sve turneje, ali je nastavio skladati i nastupao je u katedrali sv. Rumbolda sve do svoje smrti. Umro je na svoj rođendan 4. srpnja.

- - -

Skladbe studenata **Beatricije Barić**, **Ivana Madunića** i **Matije Đurašina** nastale su uz podršku nastavnika Josipa Prajza, u sklopu kolegija *Solfeggio III* prijediplomskog studija crkvene glazbe te se danas praizvode. Kako je kreiranje, stvaralaštvo na vrhu **Bloomove taksonomije obrazovnih ciljeva**, zadatak skladanja vlastite skladbe studentima je predstavljen kao izazov čijim se ispunjenjem stječu mnoge koristi. Spomenuta taksonomija je naziv dobila po američkom psihologu Benjaminu Samuelu Bloomu koji ju je, zajedno sa svojim suradnicima, predložio 1956. godine. Osnovni cilj Bloomove taksonomije je izrađivanje dosljednoga sustava koji polazi od logičko-sadržajnih, pedagoških i psiholoških zakonitosti te principa učenja i poučavanja. Također, svrha ove taksonomije je olakšati sporazumijevanje na području operacionalizacije ciljeva i zadataka odgojno-obrazovnih procesa, s posebnim naglaskom na područje nastave, što konkretno znači *kreativno ili divergentno koristiti postojeće znanje za stvaranje nove cjeline* (kombinirati poznate dijelove u novu cjelinu). Stvarati nove ideje i rješenja. Izvoditi generalizacije na temelju dobivenih podataka. Povezati znanje iz različitih područja. Uočavati nove obrasce. Krajnji cilj procesa učenja je stjecanje trajnih i upotrebljivih znanja i umijeća kao produkata mišljenja. Mišljenje se odvija u mozgu čovjeka, a u njemu su pohranjeni znanje i umijeće koji nisu mjerljivi. Tek opažanjem ponašanja neke osobe, možemo zaključiti koliko su razvijeni. Na učenje Bloom i suradnici gledaju kao na umijeće ponašanja. Cilj njihove suradnje bio je sistematizirati kategorije ponašanja koje se koriste tijekom učenja kako bi učiteljima pomogle pri planiranju i procjeni školskog učenja. Nastale skladbe razlikuju se po stilskim obilježjima i ujedno ocrtavaju senzibilitete skladatelja. Naziru se zaista različiti glazbeni jezici. Čut ćemo lepezu eteričnih, lirskih ili apstraktnih momenata (poput onih iz rukopisa studentice **Barić**), čija je inicijalna glazbena ideja preuzeta iz intervalskog motiva skladbe *Dona nobis pacem* akademika Frane Paraća, zatim elemente dramatičnog, recitativnog ili potpuno lepršajućeg (poput onih momenata u rukopisu studenta **Madunića**), do uobičajenih melodijsko-harmonijskih shema, obrazaca (sekvenca) i modulacija karakterističnih za popularnu glazbu u rukopisu studenta **Đurašina**. Shematičnost i lakopamtljivost potonje skladbe pruža mogućnost izvođenja iste i u okvirima nastave glazbene kulture u školama (pa i u predškolskom uzrastu): pogodna je za različite instrumentalne sastave, a svojevrsni refren

pogodan je za kanonsku imitaciju. Zbog toga izvedbu preuzimaju naši gosti, studenti Učiteljskog fakulteta.

Opus **Pawela Łukaszewskog** obilježen je ponajprije sakralnom glazbom, s naglaskom na zbarska djela a cappella i vokalno-instrumentalne kompozicije. Njegov stil spaja tradiciju gregorijanskog koralala i renesansne polifonije s elementima suvremenog izričaja, stvarajući meditativan i duhovno dubok zvukovni prostor. U njegovim djelima česta je upotreba latinskih liturgijskih tekstova, jednostavne, ali izražajne harmonije te naglašene kontemplativnosti. Łukaszewski se ubraja među najvažnije suvremene skladatelje sakralne glazbe u Europi. Izlaganje o autoru i skladbi *Ave Maria* donosi studentica Lucija Pahljina, izrađeno u sklopu kolegija *Solfeggio IV*.

Milan Hibšer diplomirao je filozofiju i religijsku kulturu na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu, a potom studirao orgulje i crkvenu glazbu na Institutu za crkvenu glazbu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu (orgulje kod Mirte Kudrne, improvizacija kod Ante Knešaureka). Usavršavao se na brojnim međunarodnim seminarima orguljaške interpretacije. Magistarski studij orgulja i sakralne glazbe završio je s najvišim ocjenama na Akademiji za glasbo u Ljubljani, gdje je za završni recital dobio Prešernovu nagradu. Djeluje kao orguljaš, improvizator, skladatelj i pedagog; sklada liturgijsku, zbarsku i orguljašku glazbu te je nagrađivan na natjecanjima poput „CRO PATRIA“ i Hrvatskog sabora kulture. Nastupao je u više europskih zemalja i na važnim hrvatskim orguljaškim festivalima, a djeluje i kao docent na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu. Od 1. listopada 2024. obnaša dužnost predstojnika Instituta. *Ave Maria* za sopran, violinu i orguljsku pratnju u neobaroknom stilu biser je komorne glazbe. U potpunosti tonalitetna skladba blagih i logičnih harmonijskih progresija ne udaljava se značajnije od tonalitetnog centra (uz izuzetak središnje modulacije izvedene kromatskim putem), a melodijske linije dionice soprana i violine karakterizira većinom postepeni, dijatonski pomak, uz izuzetak nekoliko ritmičkih momenata (poput onog s tekstom „Sancta Maria...“). Trodobna mjera koja je naglašena čestom pulsacijom u pratećoj basovskoj dionici, karakteristična za mirne barokne arije (primjerice *Ombra mai fu* iz opere Xerxes G. F. Handela) stvara dojam protočnosti, hodočašća ili leta krila arkandela Gabrijele. Po izvođačkom sastavu i formalnom planu čut ćemo da je skladba vrlo slična istoimenoj skladbi Dore Pejačević te uokviruje vijenac komornih skladbi današnjeg programa.

Valentí Miserachs Grau (1943.–2023.) bio je katalonski skladatelj, orguljaš i katolički svećenik, poznat po velikom doprinosu suvremenoj sakralnoj glazbi. Dugi niz godina djelovao je kao ravnatelj Papinskog instituta za crkvenu glazbu u Rimu, gdje je imao značajnu ulogu u obrazovanju crkvenih glazbenika iz cijeloga svijeta.

Njegov opus obuhvaća brojne mise, motete, orguljaška djela i zbarske skladbe, u kojima spaja tradiciju gregorijanskog koralala i klasične polifonije s modernijim harmonijskim jezikom.

Miserachs se ističe jasnoćom forme, liturgijskom funkcionalnošću i izraženom duhovnošću, čime zauzima važno mjesto u suvremenoj katoličkoj glazbenoj praksi. *Ave Maria* za solo sopran, mješoviti zbor i pratnju primjer je skladateljeve izrazite melodioznosti, ekspresivnosti i dara za građenje širokih glazbenih/dramatskih/dinamičkih lukova. Harmonijskim jezikom podsjeća na skladbe romantičnog perioda, a bogatstvo dinamičkih nijansi i melodijski opsezi te razvijenost pratećih dionica dokaz su skladateljeve izvrsnosti u polifonom tretiranju glazbene građe – što je karakteristično i (trebalo bi biti) temeljno skladateljsko umijeće, kako je to bilo za velik dio glazbene baštine, tako i za suvremeno glazbeno stvaralaštvo katoličke crkve. Polifona tekstura ove skladbe, zajedno sa skladbom Viktorije Čop tako uokviruju cjelokupni program današnjeg koncerta.

Programski koncept i programska knjižica: Josip Prajz, mag. mus